

Sygn. akt IV CSK 160/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa J.Z.
przeciwko [...] Bankowi Spółdzielczemu w J.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 października 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 5 października 2016 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...]. oddalił apelację powoda J.Z. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 29 września 2015 r., którym oddalone zostało powództwo wniesione przeciwko [...] Bankowi Spółdzielczemu w J. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego [...] w W. z dnia 31 października 2013 r. Oddalając apelację Sąd drugiej instancji uznał za prawidłowe ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane przez Sąd Okręgowy.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik powoda zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów postępowania, tj. art. 381 w związku z art. 227 k.p.c. przez oddalenie wniosków dowodowych; art. 328 § 2 k.p.c. przez zaniechanie wskazania i uzasadnienia przyczyn zweryfikowania prawidłowości wyliczeń zawartych w bankowym tytule egzekucyjnym. Naruszenie prawa materialnego dotyczy art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 84 § 1 i 2 k.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie, podobnie jak art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 86 i art. 84 § 1 i 2 k.c.; ewentualnie art. 65 § 1 w związku z art. 58 § 2 i § 3 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenie także wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, ewentualnie po uchyleniu wyroku Sądu Apelacyjnego orzeczenie co do istoty sprawy, z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący wskazał na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a nadto (bez powołania podstawy) wskazał, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne.

O oczywistej zasadności skargi mają świadczyć powołane wcześniej zarzuty, będące podstawą skargi kasacyjnej, jak można domniemać wynikające z zastosowania art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W znanym i od dawna utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz we wszystkich komentarzach i wypowiedziach doktryny zostało wyjaśnione, co oznacza obowiązek wykazania oczywistej zasadności skargi, jako tak rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego lub postępowania cywilnego, że już na pierwszy rzut oka to widać, bez potrzeby dokonywania szczegółowszej analizy tych przepisów. Należy to wykazać w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który powinien zostać wyodrębniony od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, które dotyczą zarzutów kasacyjnych, a nie wiążą się z rozstrzygnięciem o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Niestety, pełnomocnik powoda zlekceważył to wymaganie i nie można stwierdzić na etapie tzw. przedsądu, żeby były spełnione przesłanki określone w powołanym w skardze art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Podobnie należy ocenić przedstawione zagadnienia prawne. Zewnętrznie brzmią one bardzo poważnie, jako cztery szczegółowe pytania. Pierwsze dotyczy możliwości przystąpienia do długu z tytułu „zwrotności gwarancji”, która w chwili podpisania umowy o przystąpienie do długu „nie została zarejestrowana” (a tym bardziej nie została jeszcze zawarta umowa gwarancji), tj. kiedy nie powstał jeszcze stosunek prawny, z którego dług zabezpieczać miał powód. Drugie pytanie odnosi się do minimalnego zakresu obowiązków informacyjnych banku wobec przystępującego do długu w zakresie gwarancji. Trzecie pytanie dotyczy spełnienia minimum standardów informacyjnych przez bank, wykorzystujący wzorzec umowy przez niego stosowany w zakresie oświadczeń przystępującego do długu o jego znajomości treści umowy między bankiem a zleceniodawcą (w domyśle: udzielenia gwarancji bankowej). Czwarte pytanie wiąże się z poprzednimi i w razie odpowiedzi na nie o niespełnianiu przez bank minimalnych zasad uczciwości i dobrej wiary, czy takie zachowanie banku uzasadnia jego powoływanie się na nieważność czynności prawnej (art. 58 § 1 i 2 k.c.) lub na błąd oświadczenia woli (art. 84 § 1 i 2 k.c.).

Można powtórzyć, jak poprzednio, że w orzecznictwie i doktrynie jest znane i utrwalone stanowisko, że w odrębnym, profesjonalnie przygotowanym wywodzie

prawnym pełnomocnik wnoszącego skargę ma zadanie dowieść istotności, a więc znaczenia zgłoszonych zagadnień prawnych dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy oraz przyczynienia się przez to do rozwoju prawa, co sprawia, że zagadnienia muszą te mieć ogólniejszy charakter (wśród wielu zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11 oraz z tej samej daty, I PK 125/11). Z treści pytań postawionych we wniosku można przypuścić, że tak jest, ale tylko wtedy, gdyby była dokonana analiza prawna zgłoszonych zagadnień, włącznie z wykazaniem obecnego stanu piśmiennictwa i orzecznictwa na ten temat, głoszonych poglądów i stanowiska prawnego samego skarżącego. Nieuczynienie tego, a jakby przemykanie w uzasadnieniu zarzutów skargi, które już ma inny cel i charakter, będąc podstawą do merytorycznego rozstrzygnięcia skargi, czynią wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, a tym samym samą skargę na granicy podstaw do jej odrzucenia. W każdym razie nie są spełnione wymagania zawarte w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., który, mimo że pełnomocnik się na ten przepis w ogóle nie powołał ma zastosowanie do oceny, odnośnie do przyjęcia skargi ze względu na zgłoszone zagadnienie prawne.

Z tych względów należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu. Brak zasądzenia kosztów na rzecz strony pozwanej wynika z wniesienia odpowiedzi na skargę kasacyjną po terminie (art. 398⁷ § 1 k.p.c.).

